

Tip na výlet

● Kdo má dost času a hlavně sil, může se vydat do soutěsky Samaria. Začíná v horách za vesnicí Omalos a končí až u mořské hladiny v Agia Roumeli na jižní straně ostrova. Sestup je dlouhý 14 km a zabere 4 – 6 hodin. O Samarii podrobně v magazínu IN č. 17.

● Podobně nádherné jsou i strže Imbros nebo Irini. Pro jejich návštěvu hovoří hned dva důvody: jednak jsou obě o poznání kratší než Samaria a jednak nejsou u turistů zdaleka tak oblíbené.

● Hned za vesnicí Matala, která se stala známou díky hippies, jsou ve vápencové skále vyhloubená obydlí. Lidé tu prý žili nepřetržitě od doby kamenné až právě po příslušníky hnutí hippies v šedesátých letech minulého století. Do Mataly vede silnice z Heraklionu.

Ostrov je protkán stovkami turistických tras a nalezneme zde velké množství soutěsek.

● Letovisko Paleochora leží na jižním pobřeží. Mezi turisty je oblíbené, ale obírá hotelové komplexy tu scházejí: bydlí se buď v penzionech, anebo v soukromí. Z Paleochory jezdí každý den loď na Gavdos, nejjižněji položený ostrov Evropy. Je téměř liduprázdný.

● Pláž Vai je prý nejslavnější na Krétě. Najdeme ji 25 kilometrů od městečka Sitia na východě ostrova. Palmový háj, který pláž lemuje, je však pro turisty nepřístupný. V hlavní sezóně bývá pláž plná lidí.

Pevnost v Heraklionu

→ Za klidem se musí na jih

Vlastně celé severní pobřeží ostrova je centrem masové turistiky. Vedle malých penzionků, které nabízejí romantické, byť mnohdy strohé ubytování (a bez klimatizace!), vyrostly přímo na plážích betonové hotelové komplexy, které zrovna nepatří ke skvostům architektury. Pokud tedy neprahnete po hemžení turistů, kteří obléhají obchody se suvenýry, vydejte se do vnitrozemí a dále na jih, kde už břehy omývá teplé Libyjské moře.

Ale ještě předtím si krátkou zastávku zaslouží Rethimnon, do kterého dorazíme, pokud se z Heraklionu vydáme po hlavní silnici (a jediné pořádné na ostrově) směrem na západ. Úzké uličky starého města si stále uchovaly své kouzlo, stejně jako zřícenina hradu Fortezza. A koho procházka unaví, může si dopřát občinek na městské písčité pláži, která těsně sousedí s hlavní třídou Eleftheria Venizola. Ta je plná hospůdek nabízejících místní kulinářské speciality. Kdo má dost času, může cestou z Heraklionu do Rethimna odbočit do hor ke klášteru Arkadi. Pro Krétany je smutnou připomínkou boje proti někdější turecké nadvládě.

Po prohlídce Rethimna nám už nic nebrání zamířit na jih, do městečka Plakias a poté do ospalé bývalé rybářské vesnice Chora Sfakion. Široká silnice se už kousek za městem začíná povážlivě zužovat a klikatit.

Proměňuje se i krajina a Kréta ukazuje další ze svých tváří – kopečky a kopce porostlé olivovníky střídají pořádné hory. Vždyť nejvyšší vrchol pohoří Ida, Psiloritis, je 2456 metrů nad hladinou moře. Cestou na nás čekají horské vesničky, které žijí svým vlastním poklidným životem. Zejména starší lidé prosedí celé hodiny v omlácených tavernách nebo kafeniích a působí dojmem, že z klidu je nevyruší vůbec nic. Najednou není kam spěchat, líná atmosféra je docela nakažlivá a navíc: raki nebo ouzo prý nikde nechutná tak jako tady. Autentičnost vesniček, ve kterých ještě zbylo místo na příslovečnou krétskou pohostinnost a přívětivost, se však pomalu, ale jistě vytrácí. Turistický průmysl už dorazil i sem. A to v podobě organizovaných výprav,

které autobusy vyvrhnou na návsí a zaplaví vesnici. Venkov Kréty má ještě jednoho typického obyvatele, jehož nelze opomenout – kozu bez oárovou, zvanou kri-kri. Na početná stáda proplétající se háji olivovníků narazíte úplně všude, dokonce i v těch nejneprístupnějších terénech. A když je náhodou ztratíte z očí, hned se přihlásí zvonci uvázanými na krku. Víc je snad jenom cikád, které o sobě dávají bez ustání vědět od rána do večera. Uchu Středoevropana chvíli trvá, než si na tenhle nekonečný koncert zvykne.

Jih Kréty není zdaleka tak zalidněn jako sever. A je o poznání teplejší. Je to dáno tím, že sem proudí horký vzduch ze vzdálené Afriky. V Plakias se dá ubytování sehnat celkem snadno v penzioncích, které od prvního pohledu působí domácky. Bydlení je to skromné, ale zase se dá smlouvat o ceně. Plakias je také výchozím bodem pro výlet do kláštera Preveli, který zabere pár hodin. Je to zajiždka, ale stojí za to. V klášteře je dodnes několik mnichů, takže veřejnosti je přístupná jenom část. Stejně jméno jako klášter nese i palmová pláž, která je pod ním a kde se sladká voda z říčky mísí s mořskou. Na pláž se z parkoviště dostanete po asi půlhodinovém pochodu po hodně strmé a úzké stezce.

Snímky: freytag & berndt

Klášter Preveli